De Engelenverzen

eerste druk

De Engelenverzen

gebaseerd op filosofische ervaringen

Les observations du Roi des Damnés et ses Princes des Morts

In liefdevolle nagedachtenis aan
Nonkel Gilbert
1936 - 2022

Rubèn Cottenjé

Schrijver: Rubèn Cottenjé
Coverontwerp: Rubèn Cottenjé
Illustraties: Rubèn Cottenjé en Gilbert Retsin (Privécollectie – Lucifernum)
Uitgeverij: Latin-Flanders vzw
ISBN: 9789465313528
© Rubèn Cottenjé

Elke gelijkenis met bestaande personen, gebeurtenissen, activiteiten, aangehaalde voorbeelden of namen van personen berust op louter toeval.

Inhoudstafel

1. Hij kust zichzelf in de spiegel en zegt: “Ik zie je graag.” p.11

2. Tweekoppige Draak, Kreeft-Leeuw en Manifestor. Hij. p.27

3. Mijn huid, mijn manifest. p.43

4. Een volk boven de volken en Filistina. p.51

5. Er is een vrouw die deugt. p.65

6. Engelen. Denkbeelden van de Ziel. p.87

7. Homo Naledi, de geestvriend
en het begin van religie. p.107

8. Evangelium Mariae Poenitentis. p.135

9. De Heilige Paradox: Huwelijk, celibaat
en verborgen lust. p.161

10. Wordt niet gelijkvormig aan deze wereld. p.193

11. Versaillessyndroom. p.201

12. Het satanische masker van Vaticanum II. p.215

13. Woke. p.233

14. Het ware, het goede en het schone. p.259

15. Trump, Orban en het geheugen van een beschaving. p.271

16. Het Lucifernum, waar Brugge zijn schaduw vindt. p.291

*‘We are all in the gutter, but some of us are looking at the stars.’**

Oscar Wilde, 1892

*Wij liggen allemaal in de goot, maar sommigen van ons, kijken naar de sterren.

1. Hij kust zichzelf in de spiegel en zegt: “Ik zie je graag.”

“Te zeggen dat ik in een van de rijkste en mooiste steden van Noord-Europa verblijf, waarvan de inwoners spreken als peuters.” zei zijn Apeldoornse vriend, een psychiater godbetert, met wie hij het historische marktplein van Brugge overstak. “Je hoort niets anders dan aaneengesloten klanken die woorden bevatten. Zoals ‘kèrekiwére’, ‘tisdadde’, ‘kèjet’, ‘dogì’, etc.”. “Je haalt de hele Brugse vocabulaire uit het park van een peuter.” voegde hij eraan toe om z’n stelling nog wat extra kracht bij te zetten. Hij had gelijk. Het moet vooruit gaan, het moet snel gaan. Ook de taal. Kort en krachtig. Communicatie als karikatuur. Wie begrijpt, heeft beet. Dat is het logische verstand van een Bruggeling.

Hij, z’n Nederlandse vriend, is psychiater. Hij hoopt maar dat z’n patiënten niet genialer of waanzinniger zijn dan hijzelf. Want dan. Dan vermoedt hij dat de mensheid in groter gevaar verkeert dan ze eigenlijk al is. En dat is erg. Héél erg. Zou Narcissus met zichzelf kunnen samenleven, wanneer hij de ultraperfectionist zijnde, zijn eigen imperfecties kende? Waanzin zou zich van zijn genie, meester maken. Waanzin, zich steeds beroepend op zijn standvastige hoop in z’n geloof dat het genie wordt geboren uit de waanzin. Niettemin hij weet dat hoop slechts een huichelachtige en bedrieglijke onwerkelijkheid is dat zich parasiteert op de harde werkelijkheid. Het nu, en al de rest is hoop. Ja toch?

Maar nu is hij alleen. De avondzon straalt een gouden gloed over het Provinciaal Hof. Zo verwordt het Hof, dat gebouwd is in witsteen, letterlijk als de schitterende kroon van de neogotiek. Tegenover een azuurblauwe avondlucht schittert zij in al haar glorie. Het aanschouwen ervan is adembenemend. A-dem-be-ne-mend! Hij steekt een sigaret op. Ergens in zijn binnenzak zit een tijdsbesef te dutten. De klokken slaan acht. En hij, de Bruggeling-met-kloktrauma, denkt: acht uur bestaat niet.

Wat een gedacht. We zijn op het moment van neerpennen gekomen op het nooit meer te beleven moment van vrijdag 25 juli 2025 en al de rest die in de toekomst nog zal verwijzen naar een herinnering van een gebeurtenis dat op deze dag werd gepleegd, in wiens leven, op welke plaats en tot welk doel dan ook. 25 juli 2025 zal altijd een mo-nu-ment

vragen of tenminste ergens in de notulen zijn opgenomen. Simpele zielen grijpen dan terug naar een oud gekend spreekwoord dat spreekt: Gisteren is voorbij, morgen een mysterie en vandaag, of beter gezegd nu, is een geschenk. Wat er ook van zij, er zal nooit geen 25 juli 2025 meer zijn zoals hij uniek is in zijn soort. Net zoals het Belfort acht uur slaat met twaalf rustende duiven op het dak en bij de achtste slag om acht uur en negentien seconden er nog één duif op het dak aanwezig is. Een dode duif. De duif was zo oud. Ocharme. Die eerste slag van het carillon heeft de duif een *cise cardiaque* bezorgt. Een fatale opstoot van de bloedcirculatie. We kunnen er niet omheen dat ook de zomerzon waarin de duif op een verfrissende hoogte van drieëntachtig meter een uiltje knapte en daar een verschot van jewelste opdeed wanneer de klepel het brons genaakte en zijn bulderende klanken over de middeleeuwse stad uitstortte. Ook behoort de duif tot het soort dat wij, mensen, zouden kunnen bestempelen tot het onkruid van de lucht. Zo is het leven van deze simpele duif, dat van een lang duivenleven kon genieten, tot een waardig einde gekomen. Deze duif heeft zijn einde niet geleden.

Andere duiven kennen bijvoorbeeld andere levenseindes. Je hebt er die worden overreden door een auto. Dat heeft hij eens voor gehad. Toen hij een vriend ging bezoeken nabij Maria-Aalter stak hij een brug over. Razendsnel scheurde hij de brug over. Over het kanaal. Ter hoogte van niet toevallig, café de Reisduif. In het midden op de wegdek van de brug zat een duif. Die duif had niet de tijd gevonden om op te vliegen en belandde ongelukkig onder het chassis van z'n Mercedes 250C/8 coupé uit 1969 en toen hij erover schreed zag hij een feest van witte pluimen en dons als sneeuwvlokken achter zijn wagen fladderen in de wind. Het deed hem denken aan het sprookje van Vrouw Holle.

Hij maakte zich sterk dat de getroffen duif toen op slag het duivenparadijs was binnengetreden. *'Wuven en duven doen 't geld stuven.'* zegt men in de Brugse volksmond. De volksmond. Ja, de volksmond. Net omdat daar waar men het pad volgt naar een verfijnde manier om als man en vrouw samen te smelten door injectie van étiquette, de volksmond een proletarische betekenis krijgt. Achter elke sterke man staat een nog sterkere vrouw. Soit. De volksmond zegt veel, hé? De volksmond regeert zelfs.

Een andere duivenherinnering is wanneer zijn broer, die zich een dierenvriend noemt, duiven teelde bij hun thuis. Het waren nog kinderen. Uit het ei was een duif geboren met een lichte afwijking. Op

Bij het oversteken van het kanaal werd een duif overreden.

de een of andere manier moest de duif, toen hij wat uit de dons was gegroeid en leerde vliegen, een kleine, zeg maar aanloop nemen alvorens hij het luchtruim kon bevliegen. Maar ze hadden ook een hond, Boris was z'n naam. Борис in het Russisch. Nonkel sprak dat uit als *Baris*. Boris was een speelse boxer die het goed kon vinden bij hun thuis met drie kinderen. Boris was energiek en dat was ook niet zonder de duif gerekend die plots tussen Boris' tanden terecht was gekomen. De duif die buiten Boris' wil kennelijk een doodsstrijd leverde tot wanneer de drie broers thuis kwamen van school. Moeder gilde, Boris schrok, liet de duif abrupt uit m'n muil op de grond vallen. De duif gaf nog enkele naschokken. Z'n broer troostte zich met de woorden: "Dat is de wet van de natuur, de wil van God."

Een derde duivenaflevering beleefde hij in het jaar, het moet ergens 2017 zijn geweest, toen hij in het Lucifernum kwam. Het Lucifernum is een oud stadskasteel uit 1756 dat zich bevindt in de Twijnstraat van Brugge. Het is de woning van zijn goede vriend Dr. Retsin die hij aantrof in z'n stadstuin met een jachtgeweer, een *carabine* zoals dat in de volksmond heet. Hij ziet hem richten, mikken en pang! De terugslag van het schot vangt doctor op doorheen de kolf van het geweer met zijn schouder. Hij hoorde een gewicht tussen takken en bladeren van de bomen naar beneden tuimelen en met een smak tegen de grond kletsen.

Dr. Retsin draaide zich in zijn richting en zegt: “Ze schijten m’n goten kapot! Duiven! Het zijn de ratten van de lucht! Het is niet ze uit de bomen te knallen, maar het opkuisen van de kadavers dat me zo tegenzit”.

Hij herinnert zich het vertrouwde plaatje dat hij koestert aan het restaurant de Witte Poorte bij het Jan van Eyckplein. Het moment na het opdienen van de borden, wanneer de zilveren cloches werden opgetild, lag er als bij verassing een kaalgeplukte duif, ovengebruind en glanzend in z’n natuurlijke vet met z’n vederloze vleugeltjes keurig met een touwtje langs z’n rompje gebonden, klaar om gesmaakt te worden. Duif is mits goed klaargestoomd, lekker, gezond en bijzonder krachtig. Overdaad aan duif kan je hart- en vaatziekten bezorgen. Overdaad is niet aan hem besteed. Maar terug naar 25 juli 2025. Niet tot het leed van de elf andere duiven op het belfort, die bij de eerste dreun op de klok letterlijk de vlucht hebben genomen. Hun minuscule duivenhersenen bezitten ook niet het geringste besef om zich over hun overleden lotgenoot verder te ontfermen. Wijlen duif wordt bij het krieken van de dag niet begeleid bij een duivenceremonie naar het hiernamaals, maar wordt netjes opgetild door een mens met plastic handschoenen en volgens het geldende protocol die deze turbulente en bedenkelijke tijden voorschrijven, keurig in een eveneens van plastic gele vuilniszak die nog ander stoffig overschot bevat verpakt. De ene duif is de andere niet.

Sommige mensen leven maar één keer beweren ze. Maar hij niet. Hij leeft elke dag en sterf maar één keer, per leven. Ja toch? Er zijn mensen in alle soorten. Grote, kleine, stevige, fragiele, fraaie en mensen die enkel op binnenhuis-architectuur blijken te lijken. Op de lagere school kun je ze al onderscheiden. Bij het uitdelen van de eerste punten zie je het: de blijdschapskinderen, de treurwilgen en de onverschilligen. Die laatste weten niet wat punten zijn. Misschien is dat nog het zuiverst.

Maar punten zijn punten. Hoe je ze ook bekijkt. Zelfs als je ze opwarmt met pedagogische wol. Ze zijn wat ze zijn: bevestiging. Grootmoeder wist het al en de juf nu ook. “Jij bent een kind van God,” zei grootmoeder. Dat geloofde je, tot het tegendeel in decimalen werd uitgedrukt.

Goede punten zijn als applaus voor je bestaan. Slechte punten bevestigen niets. Maar vandaag noemen we dat niet meer ‘slecht’. Nee, het is ‘minder goed’. Want eerlijkheid is tegenwoordig een grof

schandaal. We zeggen niet meer wat we bedoelen, we zeggen wat hoort. Zelfs dat, met enige terughoudendheid.

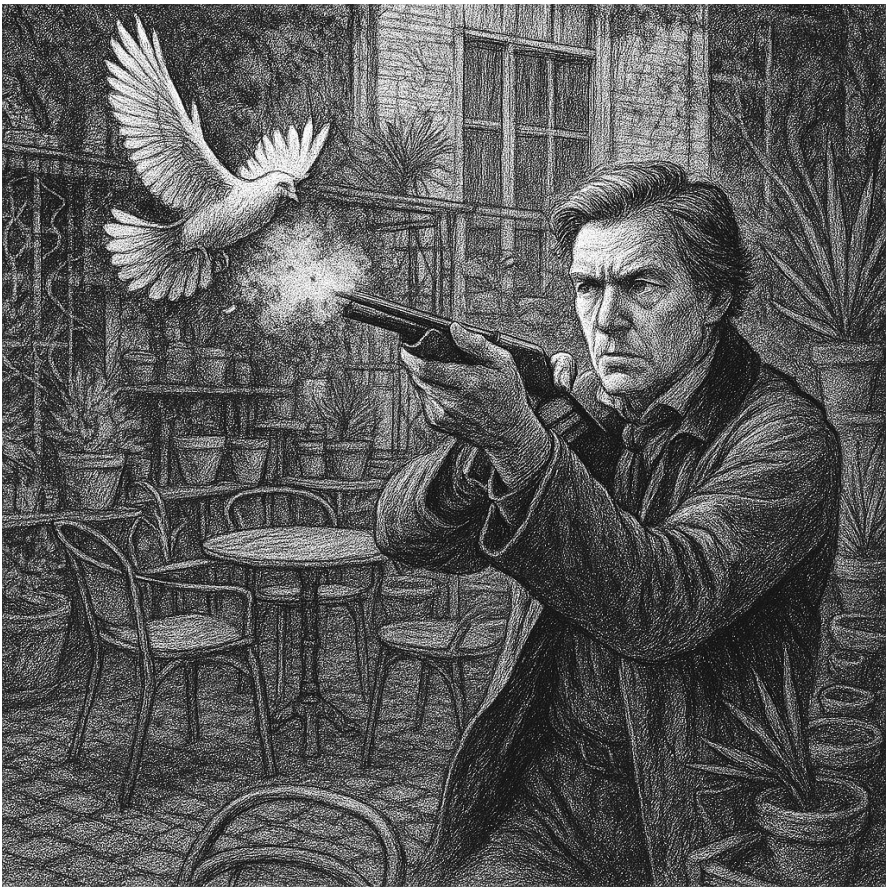

Dr. Retsin maakt jacht op duiven, de ratten van de lucht.

Kinderen die van jongs af aan kritisch zijn, die niet alles klakkeloos aannemen van leraren of ouders, worden al vroeg gezien als lastig. Maar dat wil niet zeggen dat ze geen goede punten kunnen halen. Hun natuurlijke rebellie leidt tot een sneeuwbaleffect dat hun toekomst hypothekeert. Ze passen niet in het plaatje dat het systeem voor ogen heeft, scoren daardoor slechter, verliezen de moed, en verspillen hun energie aan het verdedigen van hun controverse. Ze worden bij voorbaat geselecteerd of gecanceld.

Zo beliegen we God. Of verzwijgen we de Duivel. Wat op hetzelfde neerkomt. 'God' en 'Duivel' zijn intussen woorden die enkel nog voorkomen in fictie en uitdrukkingen. Ze zijn verdreven uit België, een

land dat zichzelf graag seculier noemt, al is het in wezen voorzichtig atheïstisch en latent katholiek. Nuchter en zakelijk. De prijs wordt tegenwoordig hoger geschat dan de waarde.

Stel je voor dat de Belgische koning zijn toespraak tot de natie zou eindigen met: "En God zegene België." Het land zou ontploffen. We zouden spreken van ongepaste inmenging, archaïsche symboliek, onwenselijke theocratie. Terwijl een Amerikaanse president datzelfde zinnetje zonder probleem uitspreekt en niemand opkijkt. Hohoho. Het is maar wat we gewoon zijn te horen. En dus ook: wat we bereid zijn te aanvaarden. Goed en slecht zijn inmiddels verbannen naar de taalhel. We mogen niets meer 'slecht' noemen. We zeggen: *minder goed*. Alsof we een kind voor een ravijn zetten en dan fluisteren: "Het was een suboptimale sprong." Het zijn altijd zij die nooit écht gekwetst zijn geweest, die het luidst roepen dat niemand gekwetst mag worden.

Zijn gedachten dwalen af, de opmerking van zijn Nederlandse vriend over de Vlaamse taal verdampt als ochtendnevel. Het is kwart over acht. Het carillon van het Brugse Belfort zet in. *Tulpen uit Amsterdam*. Hij herkent het meteen. Het doet iets. Niet intellectueel. Niet politiek. Gewoon: iets, iets warms, iets echts. Iets dat opkomt uit de borst en zich aan de lippen meldt in een gefluit dat hij zelf niet eens beseft. De melodie is eenvoud. Het lied is wat het is: een lied. Geen manifest, geen pamflet, geen metaforische diepte. Enkel een jacht op een droom, geschoten door een bosje tulpen. Volgens de tekst zijn er drie manieren om die tulpen te overhandigen: Je stuurt ze. Je plukt ze. Je brengt ze.

De eerste twee opties zijn passief, afstandelijk. Liefde met een postzegel. Maar bij de derde '*als ik wederkom dan breng ik jou tulpen uit Amsterdam*' moet je er zelf zijn. Met je lijf. Met je handen. Met je adem. Hmmm, denkt hij, dat is het hele verschil.

Het carillon.

Op deze zwoele zomeravond flaneert hij door de stad die ruikt naar verleden. Brugge, in zijn middeleeuws gewaad, met zijn kasseien als rimpels en zijn gevels als zwijgende getuigen. Hij wandelt niet, neen, hij flaneert. Wandelen is functioneel. Flaneren is een identiteit.

Net wanneer hij de hoek om draait van een straat die ruikt naar vochtige steen en vergeten legendes, weerklinkt het over de daken. Uit de acht galmgaten van het belfort dwarrelt een melodie naar beneden als geurige damp uit een theepot: Tulpen uit Amsterdam.

De rockband bij Café: ‘t Verdriet van België.

Zijn hart glimlacht. Zijn lippen ook. Vanzelf denkt hij: *Natuurlijk zou ik jou tulpen uit Amsterdam willen brengen*. Zo galant is hij wel. Poëtisch bovendien. Alleen, komen tulpen eigenlijk wel uit Amsterdam? Hij is toch al verscheidene keren in Amsterdam geweest, maar nog nooit heeft hij er ergens tulpenakkers gezien. Grachten heeft hij bevaren, steegjes bewandeld, bruggetjes overgestoken en geurende coffeeshops voorbij gesnoven, dat wel. Maar tulpenvelden opgemerkt? Niet één! Zelfs in hartje Amsterdam, geen tulpenvelden. Wel mooie, tegen elkaar leunende oude huizen die schijnen gebouwd te zijn op palen. Het Rijksmuseum, het Rembrandtplein, het Paleis op de Dam, de Walletjes of zelfs de Jordaan. Dat is allemaal Amsterdam. Edoch, geen tulpenteler te bespeuren. Maar bij Andijk, Enkhuizen en Bovenkarspel liggen heel wat tulpenvelden, en ook bij Hoorn kan je je ogen de kost geven aan oeverloze akkers vol kleurenpracht. Maar Amsterdam, neen, daar niet. De Kop van Noord-Holland ook daar vind je de grootste aaneengesloten bloembollenvelden ter wereld. Ook wanneer je tussen Petten, Den Helder en Wieringerwerf reist zie je eindeloze tulpenvelden. De velden kleuren de regio tussen de Noordzee en het IJsselmeer. Maar, niet in Amsterdam. Laat dat nu helder zijn. Niet in Amsterdam. Tulpen komen helemaal niet uit Amsterdam.

Hoog in zijn toren zit de beiaardier. In zijn bakstenen kluis, geïsoleerd als een kluizenaar met een passie voor toonladders. Hij hamert, hij stampt, hij sleurt muziek uit het carillon zoals een priester een waarheid uit de Schrift. Niet voor geld, niet voor glorie maar om het volk in de stad een concert te geven dat niemand heeft besteld, maar iedereen nodig blijkt te hebben. Beethoven. Debussy. Een vleugje Raymond van het Groenewoud. *Twee meisjes*, galmend boven de reien. Soms ook Bach. Soms Brel. Nu: *Tulpen uit Amsterdam*.

Is dat niet mooi? Een man die de stad vult met klokgelui. De stad die, afhankelijk van het weer en de wind, afwisselend dankbaar of doof is. Soms hoor je het overal. Soms niet. Zo is Brugge.

Hij flaneert verder. Het lied in zijn oren. Een glimlach om zijn lippen met ergens in zijn achterhoofd het absurde, tedere besef: Soms komt de tulp niet uit Amsterdam. Maar de droom wel.

De rockband.

Hij struint. Geen ander werkwoord past beter bij wat hij doet op dit uur. Struinen. Zoals alleen een man met een verleden in de benen en gedachten in de schaduw dat kan, door middeleeuwse steegjes die

ruiken naar steen en roet en oude blaasinstrumenten. Rechts, links, een steegje in, een bocht om, en dan, … een dreun. Een diepe bas. Geen klank, maar een aanval. Vensterruiten van eeuwenoud glas trillen in hun loodlijsten, alsof de stad het even niet meer weet. Hij ook niet. Want amper enkele meters eerder hoorde hij niets. Enkel een klokkenspel en nu dit. Een klankenslagveld, een sonische tweestrijd, het hemelse geklingel van het belfort botst op het buikgevoel van de Brugse onderwereld. Op het Kraanplein staat een podiumpje dat zijn bestaan verontschuldigt door zijn bescheidenheid. Net groot genoeg voor twee gitaristen en een percussionist met drumstel, doch te krap voor de zanger, die zich dan maar op de voorgrond brullend tot het publiek richt. De microfoon trilt van zijn wanhoop.

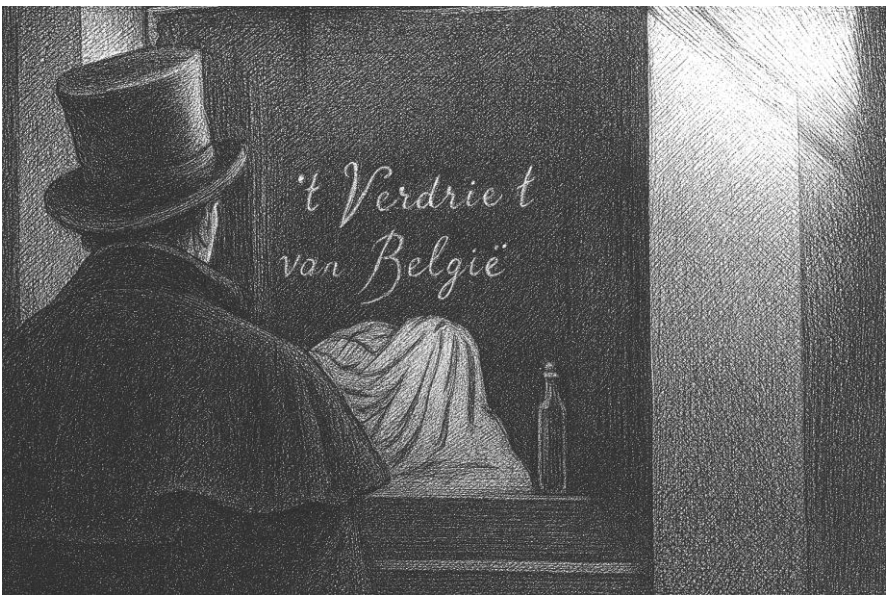

’t Verdriet van België aan het Kraanplein.

Wat hij roept? Geen hond begrijpt het. Geen hond. Hij evenmin. Waarschijnlijk protesteert hij tegen het feit dat hij niet óp het podium staat. Maar bij nadere beluistering klinkt het als *“check!”* Engels, uiteraard. Want Engels doet stoerder. Engels verbergt onzekerheid. Engels klinkt professioneel, zelfs als het van een Bruggeling komt die in ’t Sint-Leocollege nog les Latijn kreeg.

De gitaren worden gestemd. De drum krijgt klappen. Het geluid is niet zozeer een opmaat als wel een waarschuwing. Fragmenten van iets dat muziek had kunnen zijn of zich als zodanig vermomt, percuteren door

het plein, terwijl hoog boven hen het culturele carillon elegant blijft volharden in muziek.

De voorman, hij kent hem van ergens, moet een Bruggeling zijn. De tongval verraadt het. Brugge is internationaal in allure, maar blijft een ganzenpoel. Men komt elkaar altijd tegen. Eigenlijk laat het hem koud. Want herkenning is geen connectie. Zeker niet in marcellekes. Ze dragen ze allemaal, die afgewassen, zwarte, mouwloze onderhemden met onleesbare opschriften. Geen mode, maar een statement. Ontstaan halverwege de negentiende eeuw als werkkledij voor landbouwers en militairen, nu herboren als een soort sociale roepnaam: "Ik ben van het type dat zich niet laat wassen." De spiermassa is middelmatig, het vetpercentage teleurstellend en dan het haar? Lang. Vettig. Ongewassen. Shampoo is hier een vorm van onderdrukking.

Hij herkent het. Dit soort bandjes zijn er altijd geweest. Hij was twaalf toen het fenomeen *Cactus* zich op het Sint-Amandsplein nestelde. Zijn vader had daar toen een zaak. Hij herinnert zich hoe zijn nieuwsgierige blik richting de uitgemergelde figuren omgord met riemen en lege kogelhulzen en kettingen werd opgemerkt door zijn grootmoeder. Haar verdict was kordaat, kamerarrest. "Dat is geen volk voor ons," had ze gezegd. In haar ogen fonkelde dezelfde nieuwsgierigheid als in de zijne. Alleen had zij geleerd om ze netjes te camoufleren onder morele afkeuring. Nu is hij volwassen, op papier dan toch en moet hij toegeven, veel van haar techniek heeft hij overgenomen. Zijn oom waar hij rotsvast naar opkeek en die hij nonkel noemt, trad haar bij.
Soit, we dwalen af.

't Verdriet van België.
De podiumtechniek is intussen afgesteld. Binnen, in het café met de passende naam ''t Verdriet van België', knikt men elkaar toe. Alles staat klaar. De show kan beginnen.

Dat doet ze! Al is het niet duidelijk, wanneer precies. Hevig! Het geweld barst los. Gejoel. Riffs. De zanger, nog steeds onder, voor, tegen, maar niet op het podium, gaat tekeer alsof hij de wereld moet verlossen van zijn eigen stembanden. Zijn halsslagader pompt als een hydraulisch systeem. Zijn marcelleke kleeft aan zijn borstkas als een natte vlag op halfstok. Een platte buik dat nog tegen z'n ruggengraat kleeft. Ja, dat is goed. Dat willen we. Meer van dat graag. Hij draagt een witte onderbroek van Tommy Hilfiger. Hij kijkt nog even. De vampier in hem

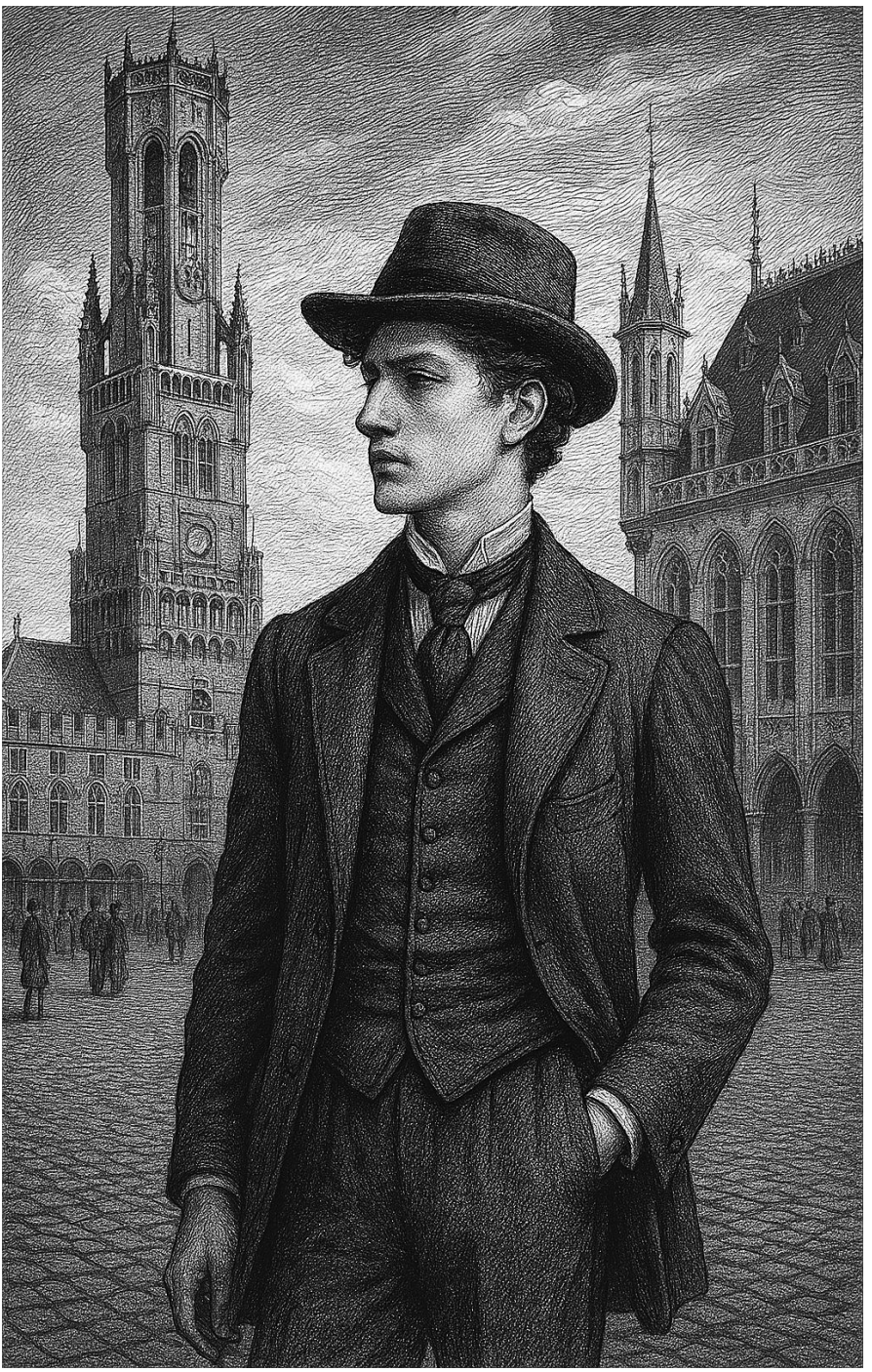

Brugge, de dandy.

schiet een begeerlijke blik dat glijdt over het lijf dat zich onbewust tentoonstelt. Onder het zweet, de trillende spieren, de egale huid waar dikke aderen zich op hun onderarmen aftekenen. Geen glimlach. Geen oordeel. Alleen de trage, dieperliggende dorst. Er is iets in de achteloosheid van die jonge twintigers. Blakend in hun vel. Ze lijken niet te beseffen dat ze nooit meer mooier zullen worden in hun hele leven dan op dat moment. Het huist in de achteloze schoonheid ervan, het zwetend vel, de pulserende hals, de strakgetrokken lijnen van een lichaam dat zichzelf als vanzelfsprekend beschouwd. Het bloed dat eronder ruist is geen abstractie meer. Het heeft kleur. Het heeft temperatuur, geur en ritme. Hij voelt hoe het oude verlangen zich strekt, traag, onder zijn ribben. Niet om te verscheuren. Neen, dat niet. Om te bewonderen. Om dichterbij te komen. Om waar te nemen. Om te proeven, al is het met de ogen. Met de ogen.

Hij lacht niet. Hij oordeelt niet. Hij observeert. Hoor. Ergens, op de achtergrond, speelt het belfort zacht een fuga van Bach.
De clash is compleet.

Het staat in witte kapitalen op een elastiek die een buik omspant. Hilfiger. Tommy Hilfiger is voor de ideale schoonzoon. Voor de man die zondags mee aan tafel schuift bij de ouders van zijn vriendin, een hand geeft met gepaste druk en op de vraag naar zijn toekomstplan netjes: “ingenieur” antwoordt. Maar niet voor deze jongen. Niet voor wie brult in een microfoon alsof hij tegelijk in arbeid is én uit zijn huis is gezet. Niet voor wie vet haar draagt als kroon. Wat een stijlbreuk. Wat een doetje.

Rondom hem? Een slordig, ja, slordig dozijn aanhangers. Gelijkgestemden. Dat zie je zo. Een kleine kudde van mannen die je uit duizenden herkent. Nou ja, zwart T-shirt, vale jeans, schoenen die ooit laarzen waren en nu vooral geur dragen. Hun haren? Vettiger dan een goed gebruikte frituurpan. De uniformiteit is aandoenlijk. Een soort rebellie-in-uniform. Tegen wie schreeuwt die man eigenlijk? Hij kijkt. Hij luistert. Hij voelt. Maar geen vezel in zijn lijf voelt zich aangesproken. Wat zich hier afspeelt is geen concert. Geen performance. Dit is masturbatie op scène met een orgasme in decibels. Alleen, niet op scène, neen. Ervoor. Midden in het publiek. Op ooghoogte met het terras. Zonder filter, zonder context, zonder rede.

De zanger, pardon, de vocalist, want ‘zanger’ zou heiligschennis zijn, ratelt maar door. Dan plots: stilte. Het lawaai dooft. Als een hond die

onverwacht besluit niet meer te blaffen. Hitsig, bijna driftig, beent hij het café binnen. 'Het Verdriet van België'. Een passende plek. Want als dit België is, dan is het verdriet gerechtvaardigd. Het publiek blijft wat mompelen. Een gezapig keuvelen. Geen gejuich. Geen onvrede. Gewoon een collectieve gelatenheid. Zoals het water van de Reie dat, opgefladderd door een zwaan, die zijn vlucht neemt, zachtjes kletst tegen de met klein glaskruid begroeide kades. De stad ademt weer. Hij zucht. Waar is Liberace als je hem nodig hebt?

Wát zou hij geven voor een grand piano in spiegelmozaïek. Voor kaarslicht dat fonkelt in diamanten manchetten. Voor theatrale overdaad met een knipoog. Voor schoonheid zó opzichtig dat ze opnieuw stil wordt. Maar neen. Hier geen Liberace. Hier, vet haar en valse woede. Hier, gitaarherrie verpakt in existentialistische roep. Hier, een witte onderbroek boven een gescheurde jeans. Hij recht z'n rug. Steekt z'n linkerhand in z'n broekzak. Rechterhand z'n *canne*.

De Serenade van de Schaduw
Privécollectie - Lucifernum

“En de Draak gaf het beest zijn kracht, zijn troon en grote macht.”

Openbaring 13:2

2. Tweekoppige Draak, Kreeft-Leeuw en Manifestor. Hij.

Hij komt op een woensdag, vroeg. De dertigste van juni. Niet toevallig. Helemaal niet toevallig. Zijn moeders water breekt terwijl de stad nog slaapt en de lucht al zindert van een verzengende hitte die niemand nog verteren kan. Om zeven uur en vijftig minuten stipt wordt hij geboren. In Brugge. Niet in het volkse Sint-Jansmoederhuis bij de Onze-Lieve-Vrouwekerk waar de roepende kinderstemmen klinken als napraat van het verleden, maar aan de rand van de stad. Het *Hôpital des Sœurs Augustines de Meaux*. In de volksmond, de Sint-Jozefskliniek. Een feeëriek neogotisch toevluchtsoord met trapgevels, boogpartijen en torentjes die knikken als bedeesde hovelingen. Het is een plek waar de muren weten wat romantiek betekent.

Hij verlaat de moederschoot onder de kroon van de wassende maan, geboren onder het teken van de Kreeft, met de blik van de Leeuw op de horizon, Ascendant, noemen ze dat, de schaduw die vooruitloopt op je astrologisch teken. China viert dat jaar de Draak, en de hemelkaart van dat uur, op die plek, schrijft het dubbel uit: hij is Draak, met de Draak als reisgezel. Hij is, men weet het dan nog niet, een Manifestor. Slechts weinigen krijgen dat lot toegemeten. Acht procent, als u het cijfer wilt weten. Acht op de honderd. Precies! De rest wacht. Hij niet. Hij beweegt. Zijn energie is geen respons, maar aanzet. Anderen moeten duwen, trekken, vragen. Hij opent. Zonder toestemming. Zonder beraad. Niet uit moed, maar uit wezen. Hij is, eenvoudigweg, iemand van wie de wereld af weet vóór hij spreekt. Het is warm die dag. Niet gewoon warm. Geen gloed, geen zwoelte. Nee, een zomer die zich opdringt, opvreet, verdikt. Een hittegolf die al weken zindert als een brand die zich onder de huid van Europa nestelt. Dagenlang boven de dertig. Zweet ligt als een glanzend vlies op zijn pasgeboren huid. Alles kraakt. Zelfs de bomen zijn moe. Maar dan, terwijl de stad nog ademhaalt in zijn ochtenddamp, weerkaatst een zwakke zonnestraal op een eenzame dauwdruppel die aan het einde van een blad bengelt. Het blad trilt, licht, nauwelijks merkbaar. Een vogel, fladdert op. Zijn vlucht beweegt de lucht. De dauwdruppel valt. Daar, op straat, pletst de druppel het kale hoofd van een eenzame fietser. Hij veegt over zijn schedel, rekt zich uit. Een kiezel, een losse kassei, God weet wat precies, brengt het voorwiel

aan het slingeren. Hij valt. Een vrachtwagen nadert, verblind door de zon, en kent geen uitstel meer. Een leven eindigt. Een familie valt uiteen. Rouw. Rumoer. Testament.

Het enige wat telt is dat het gebeurt. En hóe. Dat het geschreven stond, op een kaart die niet gedrukt werd, maar getekend in sterrenstof. Want elk begin trekt draden. Elke geboorte is een verschuiving. Deze geboorte, op die ochtend, in dat *hôpital*, met dat hemeldak. Die zet iets in gang. Hij werd geboren, ja. Maar wat werkelijk begon, was beweging. Als Draak onder Draak, Kreeft onder Leeuw. Hij is uniek, net zoals iedereen uniek is. Ook u, waarde lezer. U bent uniek! Niet als woord, maar als feit. Want niemand anders is geboren op exact die plaats, op precies dat tijdstip, onder dat gesternte, zoals u.

Hij is er. Zonder geluid, zonder haast, zonder bedoeling. Alsof hij opduikt vanuit een scheur in de lucht. Mensen weten vaak niet wat ze moeten zeggen als hij binnenstapt. Ze gaan rechtzitten. Ze herformuleren hun gedachten. Sommigen voelen zich onverklaarbaar betrapt. Hij merkt het, maar hij zegt niets. Hij leeft met dit effect zoals je leeft met de geur van je huid. Het is er gewoon.

Hij is niet gemaakt om zich aan te passen. Aan niemand. Niet uit verzet, maar uit aard. Hij komt niet ergens in. Hij zet iets in gang. Altijd. Het is geen keuze. Hij is het eerste scharnier. De hand die iets opent zonder te trekken. Hij hoeft geen toestemming. Hij vraagt die ook zelden. Hij weet inmiddels: als hij zich inhoudt, verdwijnt hij. Als hij zich uitdrukt, duwt de wereld terug. Woede is hem niet vreemd. Niet luid, maar sluimerend, als oude kolen onder een dunne laag as.

Mensen begrijpen hem niet als hij niet uitlegt. Zijn aura is als een gesloten poort met iets schitterends erachter. Anderen voelen het, maar kunnen er niet in. Ze noemen hem afstandelijk. Hij noemt zichzelf helder. Zijn impact is voelbaar, maar zelden vertaald. Hij heeft geleerd dat als hij niet informeert over wat hij van plan is, men hem tegenwerkt. Altijd. Niet uit kwaadwillendheid, maar uit instinct. Men is voor of men is tegen. Geen tussenin. Omdat iets in hem groter beweegt dan wat men kan volgen.

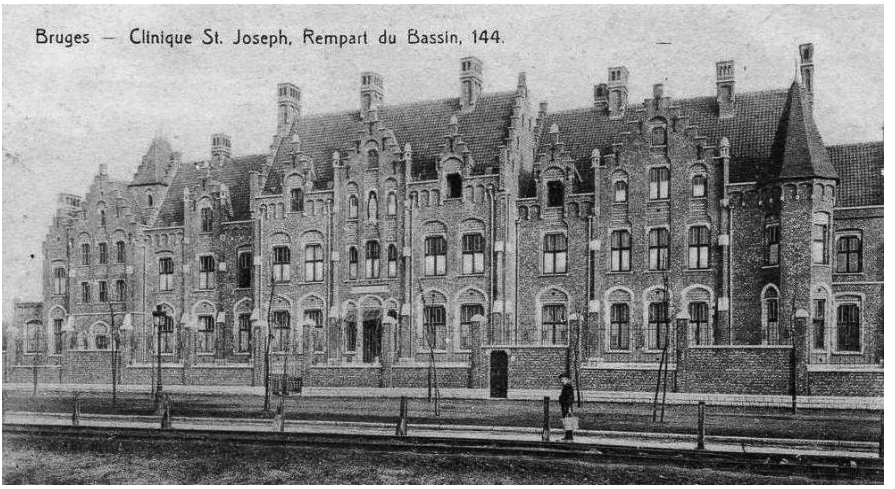

Brugge, Hôpital des Sœurs Augustines de Meaux. 1904

Hij informeert dus, soms. Kalm, kort. Als één zin niet volstaat, zal het niet lukken. En dan wijkt de weerstand, alsof een deur die eerst weigerde nu vanzelf opengaat of andersom.

Soms vermoedt hij dat er bij zijn geboorte iets is meegekomen. Geen ziekte. Geen gave. Iets ouds. Als een zucht die hij niet zelf heeft opgezogen. Een Draak. Misschien een vampier. Ja, een vampier. Of iets wat daarvoor doorgaat. Iets wat zijn verdere leven zou vasthaken aan het ideaal van schoonheid. Zijn geboorte was stil, zeggen de verhalen. Stil, maar geladen. Alsof iemand of iets bij hem is binnengeslopen toen zijn eerste adem het doek opende. Zijn grootmoeder was, net als alle grootmoeders bij de geboorte van hun eerste kleinkind, door het dolle heen. Voor haar was het niet stil. Het was nog net geen Heiligverklaring. Al was het dat in principe wel.

Hij leeft in extremen. Denken of niet denken. Stilte of vuur. Intrinsiek: Aanwezig of verdwenen. Een middenweg is er niet. Middenwegen zijn voor mensen die wachten. Patiënten. Hij wacht nooit. Wachten is een vorm van toestemming vragen, en hij is niet ontworpen om dat te doen. Extrinsiek: Men adoreert hem of men veracht hem. Dat weet hij pas sinds kort. Sinds hij leerde dat hij een Manifestor is.

Het woord zegt hem niet veel, maar de beschrijving klopt. Hij is hier om te beginnen. Niet om af te maken. Niet om te volgen. Niet om in

harmonie te treden met de golven. Hij is de golf. De anderen, zij zijn gebouwd om te antwoorden, te vervolgen, te verfijnen. Uit te balanceren. Hij niet. Hij is het vuur in de verte, en dan het lopen.

’s Nachts ligt hij stil. Liefst alleen. Dus vaak alleen. Liefde is sacraal. Liefde is schoonheid. Liefde is esthetiek. Bewondering en verwondering. Liefde is comfort. Liefde is vrijheid, zijn kostelijkste goed! ‘Van jezelf houden is het begin van een levenslange romance’, tekende Oscar Wilde op. Hij zoekt de rand van het bed, ver van alles wat ademt. Zelfs een slapend lichaam in de kamer kan hem te veel worden. Hij voelt aura’s als stormen. Daarom houdt hij muren tussen zichzelf en de rest. Geen afstand uit kilte, maar uit noodzakelijkheid. Hij kan zichzelf alleen dragen als hij niet overspoeld wordt.

Hij leeft niet met twijfel, maar met gewicht. Iedere handeling voelt als een aanzet. Iedere beslissing een domino. Daarom spreekt hij veel en zegt weinig. Daarom schrijft hij soms brieven die hij niet verzendt en redetwist hij met een spiegel. De impact van een woord kan groter zijn dan die van een dijkbreuk, dat weet hij.

Wie goed kijkt, ziet het. Aan zijn manier van staan. Aan zijn stiltes. Aan de ruimte die rond hem blijft. Ze weten het niet, maar ze voelen het: hij is niet zomaar hier.

Hij is gekomen om iets te openen. Om iets te verschuiven. Iets aan te steken. Om dan, weer te verdwijnen. Hij is de laatste telg van een oud geslacht, geworteld in de zachte klei van Wasquehal, een dorp in Frans-Vlaanderen. Door zijn aderen stroomt koud bloed, blauw maar met een herinnering, een belofte. Het devies van zijn geslacht: ‘Eén Waarheid, Eén Liefde’, leeft voort als een dwang. Verweven met de weefsels van zijn wezen.

Waarheid, bij hem geen koude ratio, maar een reflectie van de menselijke aard, onverbloemd en openhartig. Liefde, bij hem geen vluchtige hartstocht, maar een verheven vorm van schoonheid. Een schoonheid die zich in stilte weeft tussen boom en beek, tussen lichtval en schaduw, in een ritmiek waarin de natuur inspireert.

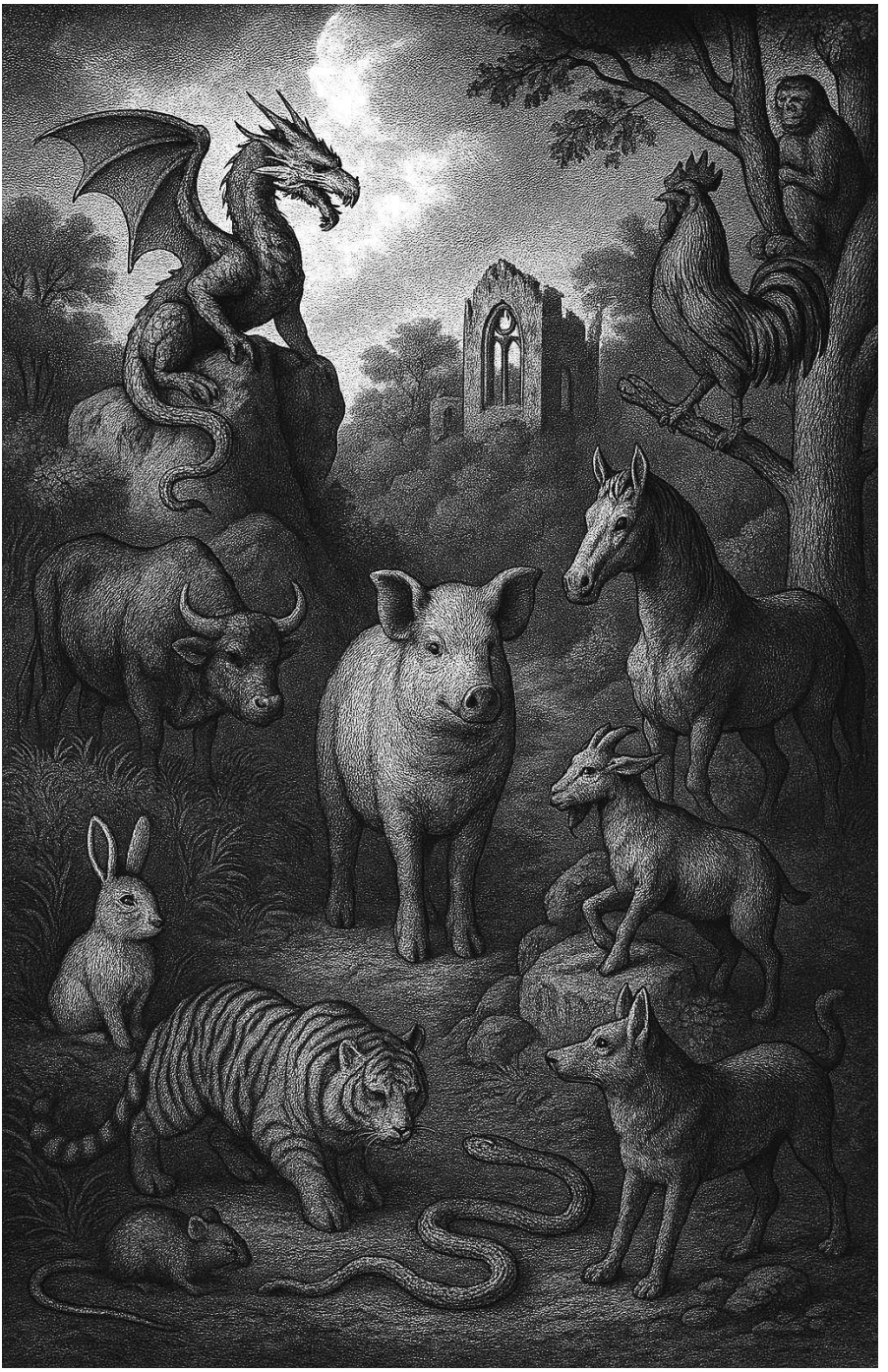

De twaalf traditionele dieren van de Chinese astrologie.